

Pytania i odpowiedzi - nabór nr FEDS.09.01-IP.02-190/25

1. **Czy w ramach typu projektu 9.1.A można zaplanować realizację działań tylko w ramach pkt. 2, tj. Wsparcie dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej?**

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów: Wsparcie wskazane w typie projektów 9.1 A pkt 2) „wsparcie dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej” może być realizowane w projektach jedynie jako element uzupełniający do pozostałych typów wsparcia.

2. **Czy w zakresie naboru można zakupić mieszkanie, które zostanie dostosowane do funkcjonalności mieszkania treningowego i w dalszej perspektywie będzie wykorzystywane przez beneficjentów wsparcia spółdzielni socjalnej jako mieszkanie treningowe/wspomagane?**

Odpowiedź: W naborze mogą Państwo finansować wydatki związane z zakupem nieruchomości, zgodnie z zakresem wsparcia wskazanym w Regulaminie wyboru projektów do 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (wartości projektu) zgodnie z Wytycznymi dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

3. **Czy w przypadku gdy w jednym budynku planowane jest utworzenie więcej niż jednego mieszkania z usługami/ze wsparciem, każde z tych mieszkań powinno znajdować się w wyodrębnionym lokalu mieszkaniowym? Czy na tego rodzaju mieszkanie każdorazowo powinna być ustanowiona odrębna własność lokalu?**

Odpowiedź: Przede wszystkim przy tworzeniu więcej niż jednego mieszkania z usługami/ze wsparciem w jednym budynku należy mieć na uwadze warunek z załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów: "W przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie, mieszkania z usługami/ze wsparciem mogą stanowić 50% lokali. W nieruchomości o większej liczbie lokali, maksymalna liczba takich mieszkań wynosi 4 i 25% nadwyżki liczby lokali powyżej 4. W przypadku mieszkań, w których przebywa jedna osoba, mieszkania te mogą stanowić 100% lokali w przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie, a w przypadku większych nieruchomości — odpowiednio 25% nadwyżki liczby lokali powyżej 8."

Warunek ten stanowi regułę dotyczącą limitu mieszkań w danej nieruchomości.

W przypadku gdy Wnioskodawca na jednej nieruchomości planuje utworzyć mieszkania z usługami/ze wsparciem to może utworzyć 3 mieszkania w jednej nieruchomości, pod warunkiem, że będą one 1-osobowe. (W przypadku mieszkań, w których przebywa jedna osoba, mieszkania te mogą stanowić 100% lokali w przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie).

Regulamin wyboru projektów ani Wytyczne EFS+ nie obligują do wyodrębnienia własności lokalowej dla każdego lokalu.

4. **Czy pod pojęciem "mieszkania adaptowalne" (mieszkania w których będą wyeliminowane bariery) rozumiemy mieszkania komunalne czy socjalne będące w zasobie mieszkaniowym gminy?**

Odpowiedź: Zgodnie z definicją mieszkania adaptowalnego może to być zarówno mieszkanie komunalne jak i socjalne. Ważne aby w mieszkaniu tym wyeliminowano bariery, jakie napotykały w nich osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w celu umożliwienia tym osobom dalszego niezależnego życia w swojej społeczności. Mieszkaniem adaptowalnymi nie są mieszkania treningowe oraz mieszkania wspomagane.

5. Czy zakup wyposażenia do mieszkania wspomaganego z usługami wlicza się w te 50 % wartości projektu dotyczących remontów, dostosowania?

Odpowiedź: Tak.

6. Czy usługi opiekuńcze / asystenckie powinno być świadczone tylko przez podmioty ekonomii społecznej?

Odpowiedź: Nie.

7. Czy we wniosku należy uzupełnić pole "Analiza ryzyka w projekcie"?

Odpowiedź: W zakresie punktu H Analiza ryzyka należy wypełnić sekcję H1- Potencjał do realizacji projektu. W sekcji H2 Analiza ryzyka w projekcie- należy wpisać „nie dotyczy”.

8. W Regulaminie wyboru projektów czytamy: „W naborze mogą Państwo finansować wydatki związane z adaptacją, remontem, dostosowaniem nieruchomości lub pomieszczeń do nowej funkcji zgodnie z zakresem wsparcia wskazanym w [Rozdziale 3 Przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu](#) do 50 % wartości projektu

- a) tworzenie nowych mieszkań treningowych, wspomaganych, mieszkań z usługami lub mieszkań ze wsparciem (w tym zapewnienie kosztów remontu, adaptacji, zakupu wyposażenia, kosztów projektów budowlanych, w tym terapeuta przestrzeni, doradztwo architektoniczne oraz świadczenie usług na rzecz mieszkańców);”

Co rozumieją Państwo pod pojęciem „wyposażenie”? Czy dotyczy ono tylko części wspólnych, np. wyposażenie łazienki, kuchni (zgodnie z zał. nr 8 rozdział V.pkt. 7-9), czy również pomieszczeń mieszkalnych (zgodnie z zał. nr 8 rozdział V.pkt 6)?

Odpowiedź: Wyposażenie dotyczy całego mieszkania, zatem i tych pomieszczeń wymienionych w pkt 6, jak i pkt 7-9 rozdziału V załącznika nr 8.

Czy „wyposażenie” wlicza się do 50% wartości projektu, czy stosujemy do niego zasady obowiązujące w cross-financing w projektach EFS+ (zakup mebli, sprzętu i pojazdów, z wyjątkiem...)

Odpowiedź: Tak. Wyposażenie wlicza się do limitu 50% wartości projektu.

Czy w ramach projektu można kupić mieszkanie w stanie deweloperskim i dokonać jego adaptacji na mieszkanie z usługami/ze wsparciem?

Odpowiedź: W naborze mogą Państwo finansować wydatki związane z zakupem nieruchomości, zgodnie z zakresem wsparcia wskazanym w Regulaminie wyboru projektów do 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (wartości projektu) zgodnie z Wytycznymi dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

9. W nawiązaniu do Kryterium formalnego specyficznego nr 2: *Czy Wnioskodawca (lider projektu) co najmniej od 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu posiada swoją główną siedzibę, filię lub oddział na terenie subregionu wałbrzyskiego oraz partner (jeżeli występuje) co najmniej od 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu posiada swoją główną siedzibę, filię lub oddział na terenie województwa dolnośląskiego?* Proszę o doprecyzowanie co w sytuacji jeżeli Partner projektu posiada swoją główną siedzibę i prowadzi ogółem swoją działalność

krócej niż 6 miesięcy? Czy może zostać Partnerem projektu i spełnione zostanie kryterium formalne specyficzne nr 2? Lider projektu spełnia kryterium.

Odpowiedź: Spełnienie kryterium formalnego specyficznego nr 2 dotyczy Lidera i Partnera łącznie, dlatego też jeśli Partner projektu posiada swoją główną siedzibę i prowadzi ogółem swoją działalność krócej niż 6 miesięcy (co musi wynikać z dokumentów rejestrowych Partnera) Partner nie spełnia wymogów kryterium.

10. W przypadku planowania realizacji w ramach typu 9.1.B naboru czy zakupiona nieruchomość pod inwestycje jako mieszkanie treningowe musi pochodzić z rynku pierwotnego czy może być z rynku wtórnego?

Odpowiedź: W naborze mogą Państwo finansować wydatki związane z zakupem nieruchomości zarówno z rynku pierwotnego jak i wtórnego, zgodnie z zakresem wsparcia wskazanym w Regulaminie wyboru projektów do 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (wartości projektu) zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

11. W ramach naboru planujemy remont i adaptację dotychczas nieużywanego budynku oraz zakup wyposażenia go w niezbędne meble, urządzenia i sprzęt (w tym fizjoterapeutyczny), w celu utworzenia nowego Dziennego Domu Pobytu, który świadczył będzie nieodpłatne usługi na rzecz społeczności lokalnej. Zgodnie z rozdziałem 13 Regulaminu wyboru projektów w ramach naboru można „(...) finansować wydatki związane z adaptacją, remontem, dostosowaniem nieruchomości lub pomieszczeń do nowej funkcji zgodnie z zakresem wsparcia wskazanym w rozdziale 3. Przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu do 50% wartości projektu. W związku z powyższym zapisem nasuwają się następujące pytania;

a. Czy koszty doposażenia nowopowstającego Dziennego Domu Pobytu (meble, sprzęt rehabilitacyjny itp. - przy założeniu, że zakupy są niezbędne do realizacji projektu, a więc nie stanowią cross-finansingu) wliczają się do powyższego limitu?

Odpowiedź: Tak, koszty doposażenia wliczają się do limitu do 50% wartości projektu.

b. Czy limit 50% liczony jest od całkowitej wartości projektu (łącznie z kosztami pośrednimi) czy tylko od wartości kosztów bezpośrednich?

Odpowiedź: Tak, limit 50% liczony jest od całkowitej wartości projektu (łącznie z kosztami pośrednimi).

12. Zgodnie z zapisami regulaminu (m.in. rozdział 3) wsparcie powinno prowadzić do zwiększania aktywności zawodowej osób wykluczonych i ich rodzin (...) w tym osób, których bierność zawodowa wynika z konieczności opieki nad osobami zależnymi. Z kolei w dalszej części rozdziału 3 wskazywane są możliwe typy wsparcia, które nie wskazują na żaden aspekt, który mógłby być skierowany do opiekunów faktycznych, stąd wątpliwości. W związku z faktem, iż projekt ukierunkowany jest na zapobieganiu wykluczenia z rynku pracy, czy możliwa jest realizacja działań ukierunkowanych na wsparcie opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zakresie:

- oferowania usług wytchnieniowych świadczonych w miejscu zamieszkania (przez opiekunów środowiskowych) w celu odciążenia osób sprawujących opiekę nad osobą niesamodzielną?

Odpowiedź: Tak, zgodnie z typem wsparcia w ramach 9.1 A pkt. 1 lit. c) tworzenie miejsc opieki i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych świadczonych w ramach placówek zapewniających dzienną i całodobową opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (np. dzienne domy pomocy, miejsca krótkookresowego pobytu, w których świadczona jest opieka w zastępstwie za opiekunów faktycznych w ramach opieki wytchnieniowej);

- oferowania usług aktywizacyjnych (np. wsparcie doradcy zawodowego) dla opiekunów faktycznych w celu ułatwienia powrotu na rynek pracy?

Odpowiedź: Nie.

- oferowania wsparcia psychologicznego dla opiekunów faktycznych?

Odpowiedź: Tak zgodnie z typem wsparcia w ramach 9.1 A pkt. 2 lit. c) poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki dla opiekunów faktycznych.

13. Czy w przypadku zaplanowania wsparcia dla grupy docelowej (mieszkańców całego powiatu) czy diagnoza powinna obejmować cały powiat czy każdą gminę w danym powiecie z osobna?

Odpowiedź: Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie WOD2021 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 w zakresie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (dla naborów ogłaszanych przez IP FEDS): *Opis sytuacji problemowej powinien dotyczyć obszaru realizacji Twojego projektu (wskazanego w polu Obszar realizacji projektu oraz w polu Miejsce realizacji projektu – jeżeli wskazałeś/aś obszar całego województwa, możesz posłużyć się statystykami dla regionu, jeżeli natomiast projekt będzie miał mniejszy zasięg oddziaływania, uwzględnij specyfikę i sytuację na obszarze, na którym będzie udzielane wsparcie i zamieść we wniosku dane dla tego właśnie obszaru).*

W związku z powyższym diagnoza uzależniona jest od obszaru wskazanego w polu Obszar realizacji projektu oraz w polu Miejsce realizacji projektu. W przedstawionym przypadku jeśli grupa docelową będą mieszkańcy powiatu to diagnoza powinna obejmować cały powiat.

14. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Regulaminu wyboru projektów (kryteria wyboru projektów), w opisie kryterium merytorycznego specyficznego nr 1 wskazano, iż „(...) trwałość dotyczy utworzonych w ramach projektu miejsc świadczenia usług w mieszkaniach”. Zatem czy w świetle ww. zapisu trwałość infrastruktury / instytucjonalna gotowość do świadczenia usług w ramach nowopowstającego DDP (przy założeniu kosztów remontu i wyposażenia) i usług opiekuńczych domowych nie obowiązuje?

Odpowiedź: Tak, nie obowiązuje. Kryterium merytoryczne specyficzne nr 1 dotyczy tylko usług w mieszkaniach (zarówno miejsc tworzonych w nowych mieszkaniach, jak i już istniejących).

15. W załączniku nr 7 do Regulaminu w rozdziale III.4 pkt 2 wskazane zostało, że „zakres specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania obejmuje obok usług opiekuńczych m.in.:
- a) pielęgnację (...)
 - b) rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (możliwe w projektach dotyczących opieki długoterminowej)”.

W związku z powyższym pojawia się pytanie, czy w ramach naboru w działaniu 9.1.A możliwe jest finansowanie kosztu rehabilitanta (przy założeniu, że zakres wsparcia nie będzie powielał zakresu objętego ustawą z 27.08.2004, będzie zgodny z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapeuty oraz przy założeniu współpracy ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług opiekuńczych)?

Odpowiedź: Tak, w ramach opieki długoterminowej.

16. Przede wszystkim dotyczy to interpretacji zapisu zawartego w nawiasie, tj. „Możliwe w projektach dotyczących opieki długoterminowej” -jak rozumieć ww. zapis:
- a. Czy w projekcie polegającym na utworzeniu DDP i świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania możliwe jest zapewnienie usług rehabilitacji domowej w zakresie wykraczającym poza zakres ww. ustawy?

Odpowiedź: Tak, w ramach opieki długoterminowej w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

- b. Czy w projekcie 9.1.A nie można w ogóle kwalifikować kosztów rehabilitacji domowej?

Odpowiedź: Można, w ramach opieki długoterminowej w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

17. Biorąc pod uwagę zapisy Wytycznych EFS+, sekcja 4.3.3, pkt 5): *W przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie, mieszkania treningowe, wspomagane lub mieszkania z usługami/ze wsparciem mogą stanowić 50% lokali. W nieruchomości o większej liczbie lokali, maksymalna liczba takich mieszkań wynosi 4 i 25% nadwyżki liczby lokali powyżej 4. W przypadku mieszkań, w których przebywa jedna osoba, mieszkania te mogą stanowić 100% lokali w przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie, a w przypadku większych nieruchomości — odpowiednio 25% nadwyżki liczby lokali powyżej 8.*

W przypadku organizacji pozarządowej, która chce utworzyć mieszkanie z usługami w kilkupiętrowym bloku. Nie ma jednak wiedzy czy w tej konkretnej nieruchomości (czyli bloku, nie w jednej klatce) nie jest prowadzona też taka usługa przez inny niepubliczny podmiot.

W jaki sposób należy weryfikować to zobowiązanie w przypadku mieszkań ze wsparciem/ z usługami, które nie są monitorowane przez Wojewodę?

Odpowiedź: Obowiązek niesegregacyjnej formy prowadzenia mieszkań wynika z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i Umowy Partnerstwa, dlatego dotyczy zarówno mieszkań wspomaganych, treningowych, jak i tych z usługami i ze wsparciem.

W opinii ION beneficjent w pierwszej kolejności powinien skontaktować się z lokalnymi organizacjami, które mogą prowadzić tego typu wsparcie, aby dowiedzieć się czy takie mieszkania nie są prowadzone w danej nieruchomości. Warunek z Wytycznych dotyczy nieruchomości, a więc nie może to być ograniczone np. do jednej klatki ani mieszkań prowadzonych przez danego beneficjenta.

Wiedzę na temat mieszkań będzie też często miał zarządca danej nieruchomości, czy sąsiedzi. Ważne jest by beneficjent wykazał, że rzeczywiście dołożył wszelkich starań by dowiedzieć się czy omawiana zasada z Wytycznych jest spełniona, czyli właśnie np. wykluczył, że prowadzą tam mieszkania lokalne organizacje, zasięgnął wiedzy administratora nieruchomości i np. części sąsiadów. Oświadczenie Beneficjenta z tak uzasadnionym wyjaśnieniem byłoby więc najbardziej optymalne, będące potwierdzeniem spełnienia warunku z Wytycznych.

18. Czy jeśli wnioskodawca w 2024 r. realizował usługi asystenckie i opiekuńcze dla 100 osób w ramach projektów, na które dostał dofinansowanie w poprzednim konkursie 9.1 FST oraz 7.7 typ ABC EFS+, to musi w projekcie na konkurs nr FEDS.09.01-IP.02-190/25 wykazać zarówno kontynuację wsparcia dla 100 osób, jak i zwiększenie liczby osób objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi (minimum o 1)?

Odpowiedź: Nie. Zgodnie z rozdziałem III pkt. 1 ppkt. 2 litera c) załącznika nr 7 do Regulaminu wyboru projektu: *Obowiązek zwiększania liczby miejsc świadczenia usług oraz liczby osób objętych tymi usługami nie dotyczy: (...) c) wsparcia realizowanego uprzednio w ramach programów rządowych.* Ponadto postanowienia rozdziału III pkt. 1 ppkt. 5 załącznika nr 7 do Regulaminu wyboru projektu nie dotyczą kontynuacji wsparcia realizowanego ze środków EFS+.

Na względzie należy mieć zapisy Regulaminu wyboru projektów (str.15) „Zgodnie z Programem FEDS 2021-2027 warunki wsparcia FST poszczególnych typów operacji będą identyczne jak w przypadku projektów wspieranych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i EFS+ opisanych w odpowiednich celach szczegółowych niniejszego programu i „Umowie Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce” z wyjątkiem odpowiednio uzasadnionych wypadków uzgodnionych na KM FEDS (z wyjątkiem form wsparcia).

Mając na uwadze powyższe zapisy Programu, wymogi określone w Wytycznych EFS+ w obszarze usług, których dotyczy nabór, mają w nim zastosowanie.”

Warunek wskazany w kryterium wynika wprost z wytycznych dotyczących EFS+, więc ma zastosowanie również do projektów realizowanych w FST.